

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 56/23

Luxembourg, 30. marec 2023

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-27/22 | Volkswagen Group Italia in Volkswagen Aktiengesellschaft

Po mnenju generalnega pravobranilca M. Camposa Sánchez-Bordone družbe Volkswagen zaradi „Dieselgate“ po tem, ko je že bila kaznovana v Nemčiji, ni mogoče kaznovati v Italiji, če glede postopkov sankcioniranja v obeh državah ni bilo zadostnega usklajevanja

Sankcija, ki so jo naložili italijanski organi, bi lahko bila kazenske narave, in če se ugotovi, da je dejansko stanje istovetno z dejanskim stanjem, glede katerega je bilo že razsojeno v Nemčiji, bi se z njo kršila pravica, da oseba za isto kaznivo dejanje ni kaznovana dvakrat

Načelo *ne bis in idem* prepoveduje kumulacijo postopkov ali sankcij kazenske narave za ista dejanja in proti isti osebi. To načelo je določeno v členu 50 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

Skupina Volkswagen je po vsem svetu tržila 10,7 milijona dizelskih vozil, opremljenih z napravami za spremembo merjenja emisij onesnaževal. Od teh vozil jih je bilo 700 tisoč prodanih v Italiji.

Italijanski organ za varstvo konkurence in trga je 4. avgusta 2016 družbi Volkswagen in njeni italijanski hčerinski družbi naložil denarno kazen višini 5 milijonov EUR, ker je štel, da sta prodaja teh vozil in zavajajoče oglaševanje glede njih – s katerim se je poudarjala skladnost teh vozil z okoljskimi predpisi – pomenila nepošteno poslovne prakse. Družba Volkswagen je denarno kazen, ki je bila najvišja, ki se lahko izreče za tovrstno kršitev, izpodbijala pred italijanskimi sodišči.

Tožilstvo v Braunschweigu, ki je v Nemčiji vodilo kazenski postopek proti družbi Volkswagen, je leta 2018 to družbo obvestilo, da ji je bila naložena kazen v višini 1 milijarde EUR zaradi trženja navedenih vozil po vsem svetu in oglaševanja glede njih. Družba Volkswagen te kazni ni izpodbijala in je 18. junija 2018 denarno kazen plačala.

Italijansko sodišče je 3. aprila 2019 na prvi stopnji zavrnilo tožbo družbe Volkswagen, čeprav je tej družbi že bilo pravnomočno naloženo plačilo kazni v Nemčiji. Navedeno sodišče je štelo, da kazen, ki jo je naložil italijanski organ za varstvo konkurence, temelji na drugačni pravni podlagi, tako da načelo *ne bis in idem* ne nasprotuje kaznovanju navedene družbe v Italiji.

Družba Volkswagen je zoper zavrnilno sodbo vložila pritožbo pri italijanskem državnem svetu, ki je v okviru postopka predhodnega odločanja Sodišču predložil več vprašanj v zvezi z uporabo načela *ne bis in idem*.

Na prvem mestu, državni svet želi izvedeti, ali so upravne sankcije, kot so te, ki so bile izrečene družbi Volkswagen v Italiji, kazenske narave in spadajo na področje uporabe člena 50 Listine.

Generalni pravobranilec Manuel Campos Sánchez-Bordona je v sklepnih predlogih, predstavljenih danes, pojasnil, da **mora kazensko naravo postopkov in sankcij ugotoviti državni svet**, ki mora pri tem upoštevati (i) pravno

opredelitev kršitve v nacionalnem pravu; (ii) naravo sankcije ter (iii) teže sankcije. Generalni pravobranilec je štel, da je sankcija, ki je bila naložena v Nemčiji, kazenske narave in da to velja tudi za sankcijo, naloženo v Italiji. **Tudi zadnjenavedena sankcija** je – kljub temu, da je v italijanskem pravu opredeljena kot upravna sankcija – **zaradi svojega represivnega namena in teže kazenske narave**.

Na drugem mestu, generalni pravobranilec je menil, da je z **upravno sankcijo, kot je ta, ki jo je italijanski organ za varstvo konkurence naložil pravni osebi** (družbi Volkswagen), **ki je izvajala nepoštene poslovne prakse, načeloma kršena pravica osebe, da ni dvakrat v kazenskem postopku ali kaznovana zaradi istega kaznivega dejanja** (člen 50 Listine), **če je bila ta pravna oseba v zvezi z istim dejanskim stanjem že pravnomočno kazensko obsojena v drugi državi članici** (Nemčiji).

Generalni pravobranilec je poudaril, da je v obravnavanem primeru podana **dvojnost postopkov sankcioniranja**, ker se je nemški postopek končal s **pravnomočno sankcijo**, zato je treba ugotoviti, ali sta se oba postopka nanašala na isto dejansko stanje (objektivna istovetnost) in ali sta bila usmerjena proti isti osebi (subjektivna istovetnost).

Čeprav je generalni pravobranilec štel, da je za določitev tega pristojen državni svet, je menil, da **se oba postopka nanašata na isto pravno osebo** (družbo Volkswagen) in da sta **sankcionirani dejanski stanji** vsebinsko in časovno **istovetni. Če bi bilo tako, je mogoče, da je bila storjena kršitev temeljne pravice, zagotovljene s členom 50 Listine**.

Na tretjem mestu, **državni svet želi izvedeti, ali bi bila v tem primeru upravičena izjema od načela *ne bis in idem***.

M. Campos Sánchez-Bordona je opozoril, da **je omejitev te temeljne pravice mogoča pod nekaterimi pogoji**: (i) kumulacija sankcij mora biti določena z zakonom; (ii) spoštovana mora biti bistvena vsebina pravice; (iii) obstajati mora razlog splošnega interesa in (iv) omejitev mora biti v skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti.

Po mnenju generalnega pravobranilca se v tej zadevi težave porajajo v zvezi z zahtevo po sorazmernosti in nujnosti omejitve temeljne pravice. Eden od elementov, ki jih bo moral državni svet upoštevati pri presoji obeh zahtev, je prav **usklajevanje postopkov sankcioniranja ter dokaz o dovolj tesni materialni in časovni povezavi med njima. Zdi se, da v tem primeru tega usklajevanja ni bilo**.

Čeprav na nekaterih področjih prava Unije obstajajo mehanizmi za usklajevanje, v tem sporu nacionalna organa z različnimi pristojnostmi nista imela na voljo posebnega mehanizma za usklajevanje. Generalni pravobranilec je v zvezi s tem poudaril **težavnost uporabe zahteve glede usklajevanja, če se kumulirajo postopki sankcioniranja dveh držav članic, ki jih izvajata organa, pristojna za različni področji dejavnosti, in ne obstaja noben mehanizem za usklajevanje njunih posegov**.

M. Campos Sánchez-Bordona je zato predlagal, naj se državnemu svetu odgovori, da **pravice, da se za isto kaznivo dejanje kazensko ne preganja ali kaznuje dvakrat, ni dopustno omejiti, če je do sočasne kumulacije postopkov in sankcij, ki so jih uporabili nacionalni organi dveh ali več držav članic, pristojni za različna področja, prišlo brez zadostnega usklajevanja**.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Jaroslaw Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Ostanite povezani!

